

TYGODNIK

PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we Wtorki i Piątki. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, do Ekspedycji Gazet Petersburskiego Pocztamtu, lub do księgarni Grafe, w Warszawie, w drukarni Zawadzkiego i Węckiego i w Biurze informacyjnym; w Wilnie w księgarni Glücksb erga, nadto we wszystkich Pocztowych w kraju urzędach.

Cena Roczna w Rosyi z pocztą a w Stolicy, z noseniem do mieszkań, 50 r. ass. Półroczna, 25 r. ass. Bez pocztą, dla odbierających w księgarni Grafe Roczna, 45 rubli assygn. Półroczna, 23 r. assygn. Dla Królestwa Polskiego Roczna, 53 rubli assygn. Półroczna, 28 rub. ass.

PIĄTEK,

31 Grudnia.

12 Stycznia.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Petersburg, 30 Grudnia.
11 Stycznia.

NOWINY DWORU.

W przeszłą Sobotę 25 Grudnia w Święto Narodzenia Chrystusa Pana odprawiona była w wielkiej kaplicy Pałacu Zimowego Msza uroczysta w obecności N. Cesarza Jmci, JJ. CC. WYSOKOŚCI WW. XIĄŻĄT KONSTANTYNA, MIKOŁAJA i MICHAŁA MIKOŁAJEWICZÓW, W. XIĘŻNY MARYI MIKOŁAJOWNY i XIĘCIA MAXYMILJANA Leuchtenberskiego, WW. XIĘŻNICZEK OLGI i ALEXANDRY MIKOŁAJOWEJ i MARYI MICHAŁOWNY i XX. JJ. Fryderyka Heskiego i Piotra Oldenburgskiego. Członkowie Rady Państwa, Senatorowie, urzędnicy Dworu, generałowie i oficerowie gwardyi i wojsk lądowych i morskich, tudzież osoby prezentowane u Dworu znajdowały się na nabożeństwie, po ukończeniu którego odśpiewane było *Te Deum* na podziękowanie Bogu za opuszczenie ziemi Rosyjskiej przez wojska nieprzyjacielskie w takimże dniu roku 1812.

Wieczorem miasto było oświecone.

Manifest CESARSKI.

Z BOŻEJ ŁASKI

MY MIKOŁAJ PIERWSZY

CESARZ I SAMOWŁADCA WSZECH ROSSYJ,

i t. d., i t. d., i t. d.

Czynimy wiadomo wszem wiernym NASZYM poddanym.

Wezwawszy błogosławieństwa Najwyższego i za zgodzeniem się Najmilszej Małżonki NASZEJ, NAJJAŚNIEJSZEJ

CESARZOWEJ Jmci ALEXANDRY TEODORÓWNY, zezwoliśmy na związek małżeński Najmilszej Córy NASZEJ WIELKIEJ XIĘŻNICZKI ALEXANDRY MIKOŁAJOWNY z JEJGO WYSOKOŚCIĄ XIĄŻĘCIEM FRYDERYKIEM HESSEN-KASSELskim i w dniu 26 Grudnia zaręczyliśmy ich wedle obrządku Prawosławnej NASZEJ Grecko-rosyjskiej Cerkwi.

Mamy przekonanie, że wszyscy wierni poddani NASZY, biorąc udział w tym radośnym dla Rodzicielskiego serca NASZEGO wypadku, wzniosą modły do Najwyższego ażeby łaską swą ocenił nowozaręczonych.

Dan w S.-Petersburgu w dniu 26 Grudnia, lata od Narodzenia Chrystusa Pana tysięcznego ośmsetnego czterdziestego trzeciego, Panowania NASZEGO dziewiętnastego.

Na oryginale własną J. C. Mości ręką podpisano:

MIKOŁAJ.

W przeszłą Niedzielę 26 Grudnia, odbył się uroczysty obrzęd Zaręczyn J. C. WYSOKOŚCI WIELKIEJ XIĘŻNICZKI ALEXANDRY MIKOŁAJOWNY z Xiążęciem Jmcią Fryderykiem Hesskim, na który Członkowie Najsw. Synodu i Wyższego Duchowieństwa, osoby znakomite pici obu, generałowie i oficerowie gwardyi, wojsk lądowych i morskich, osoby prezentowane u Dworu, tudzież kupcy Rosyjscy dwóch pierwszych Gildyj i kupcy zagraniczni z ich żonami, zebrali się o 11 rano do Zimowego Pałacu.

Obrzęd odbył się stosownie do Ceremonijału zatwierdzonego przez N. PANA; po jego ukończeniu Arcybiskupi i dalsze Duchowieństwo odśpiewali *Te Deum* i podczas modłów o długie dni NN. Członków Rodziny CESARSKIEJ, z twierdzy S.-Petersburskiej dały się słyszeć 31 wystrzały działowe.

W końcu nabożeństwa Członkowie Najsw. Synodu i Wyższe Duchowieństwo złożyli swe powinszowania NN. PAŃSTWU.

Tegoż dnia w wielkiej Sali marmurowej miała miejsce uczta dla osób trzech pierwszych klas płci obojej.

Podczas uczty dany był koncert.

Toasty wnoszone były przy odgłosie wystrzałów działowych jako to:

1.) Za zdrowie NN. CESARZA i CESARZOWEJ, Króla Jmci Duńskiego, J. K. Wysokości Elektora Hesskiego i Jego Wysokości Landgrafa Wilhelma Hesskiego 51 raz.

2.) Za zdrowie Wysokich Zaręczonych 31.

3.) Całej Rodziny CESARSKIEJ, 31.

4.) Duchowieństwa, i wszystkich wiernych poddanych J. C. Mości 31.

Wieczorem tegoż dnia, w sali św. Jerzego dany był bal strojny (bal paré) na którym znajdowały się wszystkie znakomite obojej płci osoby, Posłowie i Ministrowie Zagraniczni tudzież osoby prezentowane u Dworu. Na bal zjechało się o godzinie 8.

Przed balem Kawalerowie i Damy Ciała Dyplomatycznego złożyli swoje powinszowania Wysokim Oblubieńcom w sali koncertowej.

Nazajutrz po obrzędzie Zaręczyn, 27 Grudnia, Członkowie Najśw. Synodu, i Wyższego Duchowieństwa, znakomite płci obojej osoby, generałowie i oficerowie gwardyi, wojsk lądowych i morskich, tudzież wszyscy urzędnicy pierwszych pięciu klas, zebrali się rano w pałacu Zimowym w wielkiej marmurowej sali dla złożenia swych powinszowań Wysokim Narzeczonym.

W Sobotę 25 Grudnia P. do Amaral, Sprawujący interesa Cesarza Jmci Brazylii, baron von Gagern, Szambelan i Radzca Poselstwa J. Wysokości Xięcia Panującego Adolfa de Nassau, hrabia de Breteuil, urzędnik Poselstwa Króla Jmci Francuzów, hrabia de Cardenas, Sekretarz Poselstwa Sardyńskiego, P. Borgés de Castro, urzędnik Poselstwa Portugalskiego, P. de Morgenstjerna, oficer służby Króla Jmci Szwecyi i Norwegii, mieli zaszczyt być przedstawionymi JEGO CESARSKIEJ MOŚCI.

Też osoby miały zaszczyt być przedstawionymi N. PANI na balu w Niedzielę w sali Św. Jerzego.

Przed balem, mieli zaszczyt być przedstawionymi J. C. W. WIELKIEJ XIĘŻNICZCE ALEXANDRZE MIKOŁAJÓWNE i JEJ Wysokiemu Narzeczonemu Xięciu FRYDERYKOWI Hesskiemu:

Hrabia de Colobiano, Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny Króla Jmci Sardyńskiego.

Hrabia de Bray, także Poseł i Minister Króla Jmci Bawarskiego,

P. Bloomfield, Sekretarz Poselstwa Królowej Jmci W. Brytanii.

P. Ferreira Borgés, Sprawujący interesa Jej Królewskiej Najwierniejszej Mości.

P. do Amaral, Sprawujący interesa Cesarza Jmci Brazylii.

Baron von Gagern, Szambelan i Radzca Poselstwa J. Wysokości Xięcia Panującego Adolfa Nassauskiego.

PP. Edwards i Wombwell, urzędnicy Poselstwa Królowej Jmci W. Brytanii.

Hrabia de Breteuil, urzędnik Poselstwa Króla Jmci Francuzów.

Baron von Schloisnigg, Sekretarz Poselstwa Jego Cesarsko-Królewskiej Apostolskiej Mości,

P. de Morgenstjerna, urzędnik Poselstwa J. K. Mości Szwecyi i Norwegii.

Baron von Waechter, Radzca Poselstwa Króla Jmci Wirtemberskiego.

Hrabia de Bylandt, Sekretarz Poselstwa Króla Jmci Niderlandzkiego.

Hrabia de Cardenas, Sekretarz Poselstwa Króla Jmci Sardyńskiego.

P. Borgés de Castro, urzędnik Poselstwa Jej Królewskiej Najwierniejszej Mości; — i

P. de Morgenstjerna, oficer służby Króla Jmci Szwecyi i Norwegii.

Hrabina de Colobiano, małżonka Ministra Sardyńskiego, i baronowa de Seebach, małżonka Ministra-Rezydenta Saskiego, miały zaszczyt być przedstawionymi J. C. WYSOKOŚCI WIELKIEJ XIĘŻNICZCE.

22 Grudnia, Xiążę Hohenlohe-Kirchberg, poseł nadzwyczajny i Minister Pełnomocny Króla Jmci Wirtemberskiego, baron de Molierus także poseł i Minister Króla Jmci Niderlandzkiego, w powrocie na swoje stanowiska mieli zaszczyt być przyjętymi przez JJ. CC. WW. WIELKĄ XIĘŻNĘ MARYĄ MIKOŁAJOWNĘ i XIĘCIA MAXYMILIANA Leuchtenberskiego; baron von Waechter, Radzca poselstwa Wirtemberskiego i hrabia Bylandt, Sekretarz Poselstwa Niderlandzkiego mieli następnie zaszczyt być przedstawionymi ICH CC. WYSOKOŚCIOM.

— 26 Grudnia przybył tu do Petersburga z zagranicy Jego Wysokość Xiążę Panujący Nassauski i zatrzymał się w przygotowanych dla Niego apartamentach w hotelu J. W. Xięcia Piotra Oldenburgskiego.

Przez rozkaz dzienny CESARSKI z d. 27 Grudnia Xiążę Panujący Nassauski mianowany został Szefem pułku Odeskiego Ułanów który odtąd przybiera nazwanie pułku Jego Wysokości.

— Przez rozkaz dzienny CESARSKI z d. 19 Grudnia zostają mianowani: pułkownik Olwipolskiego pułku Ułanów Berg 3, Dowodzący tegoż pułku; Ober-kwatermistrz oddzielnego korpusu gwardyi, pułkownik sztabu jeneralnego gwardyi, fligel-adjutant J. C. Mości Frotow, sprawującym obowiązki Naczelnika Sztabu 3 korpusu piechoty z pozostaniem fligel-adjutantem i z zaliczeniem do Sztabu jeneralnego.

— Przez Reskrypta CESARSKIE z d. 6 Grudnia mianowani kawalerami orderów: Św. Anny 1 klasy, Dyrektor Morskiego korpusu kadetów Kontr-admirał *Rymski-Korsakow*, i Dowódca 3 brygady Gruzjskich liniowych bataljonów liczący się w jeździe Jenerał-major *Schwartz* — Św. Stanisława 1 klasy, Kontr-admirałowie, Dowódcy 1 brygady 4 dywizji floty *Zacharjin*, i 3 brygady tejże dywizji *Jurjew 1*; Jenerał-majorowie: Dowódca Wołyńskiego pułku gwardyi *Dowbyszew*, Dowódca Garnizonowego bataljonu gwardyi *Weidemyer*, sprawujący obowiązki Inspektora Łasztowych ekipażów floty Czarnomorskiej *Łobysiewicz* i *Kiryakow*.

— Przez Ukazy CESARSKIE, do Kapituły orderów, 22 Listopada na przedstawienie Rady Orderu Św. Włodzimierza, mianowani kawalerami tegoż orderu 4 klasy w nagrodę gorliwej i nienagannej służby w urzędach z wyboru Szlachty w ciągu ustanowionych zakresów: Assesorowie Kollegialni: Deputat Wileńskiego Zgromadzenia Szlacheckiego *Bernard Kudorowski* i Sekretarz Szlachecki gubernii Wileńskiej *Mateusz Jamont*, Deputat Zgromadzenia Szlacheckiego gubernii Grodzieńskiej Radzca honorowy *Felix Sawicki*, Deputat tejże gubernii i Assesor tamecznej Izby Sądu Kryminalnego Sztabs-Kapitan *Celestyn Kollataj*, Członek Nowogrodzkiego powiatowego Komitetu przedaży trunków Sekretarz Kolleg. *Lucyan Magnuszewski*; Marszałkowie Szlachty powiatów: Święciańskiego Sekretarz Gubern. *Fabian Swiętecki* i Kobryńskiego Podporucznik *Adolf Trębicki*; niemający rang. Kurator honorowy Gimnazjum Białostockiego Kamerjnuker *Ignacy Kulakowski* i Członek Wileńskiej Rewizyjnej Kommissyi *Aurelian Dmochowski* — na przedstawienie tejże Rady, kawalerami tegoż orderu i klasy za trzydziestopięcioletną, nienaganną w rangach klasowych służbę: (w liczbie innych) Assesor Białostockiej Izby Skarbowej Radzca Dworu *Tymoteusz Gawryłow*, Pocztmistrz Braclawski *Jan Izdebski*, Buchalter i Kontroler Wileńskiego Gubernijalnego pocztowego kantoru, siódmej klasy *Piotr Trofimow*, zostający w Królestwie Polskiem: Kassyer obwodowy Piotrkowski *Karol Frize*, Rewizor robot mierniczych w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu *Piotr Janczewski*, Dozorca miejskich wag i miar w Warszawie *Marcin Jędrzejewicz* i były Kommissarz Mazowieckiej Kommissyi Wojewodzkiej w wydziale Administracyi i Oświecenia *Stanisław Makomaski*.

— Przez Ukaz CESARSKI do Kapituły orderów z d. 26 Listopada, mianowany w liczbie innych kawalerem orderu Św. Stanisława 2 klasy z koroną, Starszy Naczelnik stołu w Departamencie Spraw Duchownych obcych wyznań, Radzca Kollegialny *Gaboński*.

— Przez Ukaz CESARSKI do Rządzącego Senatu z d. 18 Grudnia, Towarzysz Ministra Oświecenia Radzca Tajny *xiążę Szyrinski-Szichmatow* mianowany Senatorenem.

— Dyrektor Kancelaryi Kijowskiego Wojennego, Podolskiego i Wołyńskiego Jenerał-Gubernatora, i Zarządzający

Kancelaryą Rady Instytutu Kijowskiego Panien szlachealnych Radzca Stanu Szambelan *Pisarew*, mianowany najlaskawiej Rzeczywistym Radzcą Stanu.

— Rzeczywisty Radzca Stanu *Krudener*, Najlaskawiej mianowany został Posłem Nadzwyczajnym i Ministrem Pełnomocnym przy Dworze Króla Jmci Szwecyi i Norwegii.

— P. Minister Dworu CESARSKIEGO oznajmił P. Ministrowi Sprawiedliwości że Koniuszy Dworu *xiążę Czetwertyński* w podanej do niego prośbie wyraził, że z powodu przedstawienia syna jego, junkra w pułku huzarów Króla Wirtemberskiego do awansu na oficera, Heroldya, na zapytanie Departamentu Inspektorskiego, azali junker ten ma prawo do tytułu *xiążęcego*? odpowiedziała, że z powodu niezłożenia dowodów z których ojcu junkra *Włodzimierza*, *Borysowi Czetwertyńskiemu*, lub jego przodkom w linii prostej miałby służyć tytuł *xięcia*, niemoże ona z pewnością wyrzec o prawach Czetwertyńskich do używania tego tytułu. Na najpownniejsze o tém przełożenie N. PANU, JEGO CESARSKA MOŚĆ, zwracając wzgląd na to, że *xiążę Borys Czetwertyński* z siostrami jeszcze w małoletności przywieziony był do Petersburga w 1794 roku po śmierci ojca jego w Warszawie i następnie wszedłszy do służby, dotychczas używał tytułu *xiążęcego*, z powodu zaś zaburzeń w Polsce w czasie śmierci ojca jego i później, zostaje w zupełnej niemożności odszukania dokumentów, dowodzących przejście na niego w prostej linii tego tytułu, raczył Najwyżej rozkazać: Koniuszego *Borysa Czetwertyńskiego* z jego potomstwem uznać w godności *xiążęcej* i mianować *xiążętami*.

— P. Minister Spraw Wewnętrznych odkrył, że piekarze tutejsi: *Happel*, *Holtzhauzen*, *Bergmann* i *Lang* trudnią się przekupowaniem mąki wbrew zatwierdzonemu przez tegoż Ministra Urządzeniom o targach miejskich. Frymark ten dzieje się tym sposobem, iż po przybyciu tu barek z mąką, ogólnicy tego towaru dają znać pomienionym piekarzom którzy sknpują mąkę wielkimi partjami, inni zaś piekarze niemający środków zakupowania mąki w takiej ilości, zmuszeni są udawać się do tych przekupniów i płacić im za worek mąki o 5 i 6 rubli drożej nad to, co im kosztował. Ten handel jest nawet dość obszerny, tak, iż z nich *Happel* dostarczał nawet mąkę do Peterhofu i Oranienbaumu. Z rozrządzenia P. Ministra przedsięwzięte zostały środki zapobieżenia nadal podobnym frymarkom i wzięto od wymienionych osób rewersa z poddaniem się surowym karom w razie powtórzenia.

— W rozkazie dziennym Ober-policmejsra Petersburskiego z d. 22 Grudnia, obwieszczona została wola N. CESARZA Jmci iżby odtąd żadne stowarzyszenia ani zakłady w obu stolicach nie mogły dawać maskarad, prócz tych które są pozwolone tutejszemu klubowi Szlacheckiemu albowiem takowe prawo należy się wyłącznie Dyrekcji CESARSKICH Teatrów i z uwagi, że podobne pozwolenie, przynosząc takowym stowarzyszeniom zyski, uszczupla obok tego

dochody Dyrekcji Teatrów które już i bez tego niewyrównywały wydatkom. W skutek tego od zwierzchności wszystkich klubów i stowarzyszeń tańcowych, zwanych tanc-klassy, wzięto rewersa o niedawaniu maskarad.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Darmstadt. Wyjazd J. C. W. W. Xięcia Cesarzewicza Następcy Rossyjskiego na powrót do Petersburga naznaczony jest na 2 Stycznia.

Paryż 29 Grudnia. Przedwczora 27, Król osobiście zagał sessyą Parlamentową Izb mową następującą.

«Panowie Parowie, Panowie Deputowani.

«Szczęśliwa zgodność władz Stanu i szczerze spółdziałanie wasze mojemu Rządowi przyniosły swój owoc. Nałonie porządku utrzymywanego bez usiłowań, i pod panowaniem prawa, Francya rozwija z ufnością swoją płodną działalność. Byt wszystkich klass mieszkańców ulepsza się i podnosi. Skutki tej pomysłności pozwalają nam przywrócić między wydatkami i przychodami Stanu, w prawach finansowych, które wam niezwłocznie przełożone będą, słusznie pożądaną równowagę.

«Możemy używać bezpiecznie tych dobrodziejstw pokoju, albowiem ten nigdy bardziej nie był zapewnionym. Moje stosunki ze wszystkimi Mocarstwami są tchnące pokojem i przyjaźnią.

«Ważne wypadki zaszły w Hiszpanii i Grecyi. Królowa Izabella II, w tak młodym jeszcze wieku powołana do dźwignia ciężaru władzy, jest w tej chwili przedmiotem całej mej troskliwości i czułego interesu. Tuszę że skutki tych wypadków będą pomyślne dla dwóch narodów przyjaźnych Francyi i że w Grecyi jako i w Hiszpanii Monarchia ustali się przez wzajemne poszanowanie praw Tronu i swobod publicznych.

«Szczera przyjaźń łącząca mię z Królową Wielkiej Brytanii i uprzejme porozumienie istnące między moim i Jej Rządem utwierdzają mię w tej nadziei.

«Zawarłem z Królem Sardynii i Rzecząpospolitą Równika i Venezueli traktaty handlowe i posuwam z innymi stanami, w różnych częściach świata układy które zapewniając pracy narodowej bezpieczeństwo do jakiego ma prawo, otworzą nowe szranki dla jej rozumnej działalności.

«Miałem przyjemność widzieć moje rodzinne grono powiększonem przez małżeństwo syna mojego Xięcia de Joinville z Xiężniczką Franciszką, siostrą Cesarza Brezylji i Królowej Portugallii. Ten związek zapewniając szczęście syna mego, dodaje jedną jeszcze pociechę do tych które Bóg dla mnie zachował.

«Nasze panowanie w Algeryi będzie wkrótce powszechne i spokojne. Pod rozkazami doświadczonych wodzów, między którymi pyszną się policzać jednego z moich synów, nasi

waleczni żołnierze łączą z godną uwielbienia wytrwałością, trudy wojenne z pracami pokoju.

«Srodki potrzebne ku wykonaniu powszechnego systemu dróg żelaznych i dla rozmaitych przedsięwzięć użyteczności narodowej będą przełożone na waszą rozagę.

«Projekt prawa o wychowaniu drugorzędnem uczyni za-dosć myśli Karty Konstytucyjnej co do swobody nauczania, utrzymując władzę i akcyą Stanu na wychowanie publiczne.

«Zapatruję się Mościapanowie, z uczuciem głębokiej ku Najwyższemu wdzięczności, na ten stan uczciwego pokoju i wzrastającej pomysłności, jakich ojczyzna nasza używa. Zawsze powodowani naszą miłością i wiernością dla Francyi, nie mieliśmy nigdy, Ja i Moi, innej dumy jak dobrze jej służyć. Pewność wypełniania tej powinności była moją siłą w trudnych kolejach życia i nieprzestanie aż do samego kresu być moją pociechą i najtrwalszą podporą.»

— Wczora izba Deputowanych ukończyła wybor P. Sauzet na swego Prezydenta. Miał on 170 głosów na 307. P. Dupin miał 82 a P. Odilon Barrot 54 głosy.

— Ministerstwo nasze czyniło temi dniami rodzaj przeglądu sił swoich Parlamentowych, dla upewnienia się czy przejdzie w izbach projekt o uposażeniu Xięcia de Nemours w charakterze domniemanego Regenta Francyi i twierdzą że wypadek dał dobrą otuchę. Gabinet będzie żądał miliona franków rocznie lecz zaprzestanie na 700,000 lub 500,000, Gabinet zamierza o ile można unikać wszelkich zagadnień polityki ogólnej i chce ograniczyć się po otrzymaniu uposażenia, projektami do prawa niemogącemi wzbudzić namiętnych rozpraw. Z przeszłej sessyi pozostało nie-mało interesów które zajmą znaczną część następnej.

— Od niejakiego czasu pożary w pewnych Departamentach mnożą się w przerażającym stosunku i przypisywane są umyślnemu podpalaniu.

— Donoszą z Tunis, że Bey tameczny stał się ofiarą oszukaństwa, które go kosztowało niemniej nad 300,000 franków. Do tamecznego portu przybył z Liwurnu okręt i przywiozł wiadomość że J. K. W. Xiążę d'Aumale zamierza wkrótce przyjechać w gościnę do Beja. Ten ostatni postanowił przyjąć jak najwspanialej syna Sultana Francuzkiego, kazał wszędzie szukać najkosztowniejszych materyj dla przybrania apartamentu który mu przeznaczał w swoim pałacu. *Trafem* się stało, że właśnie na tym samym okręcie który przywiozł nowinę, znajdowały się materye jakich szukano dla Beya, cały więc ładunek zakupiony został za nadzwyczaj wysoką cenę. Wkrótce po odejściu okrętu odkryła się mistyfikacya której, jak twierdzą, niebyły obcemi osoby najbliżej otaczające gościnnego Beya.

MEXYK. Ostatnie listy z Meksyku donoszą że bogaty negocyan tego miasta P. José Garay świeżo otrzymał od swego Rządu przywilej na przeprowadzenie kanału, który za pomocą rzeki Guazapualco połączy Ocean Spokojny z zatoką Meksykańską a przeto z Oceanem Atlantyckim. Znaczne summy są już wyłożone na prace przygotowawcze i

niezwłocznie będzie przystapiono do kopania samego kanału; cały koszt poniesiony będzie przez P. Garay i kilku innych kapitalistów Meksyku i Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.

BREZYLIA. Gazety z Rio-Janeiro dochodzą do 25 Października. 24 miało miejsce zamknięcie izb. — Xiężniczka Januarya, chora od kilku tygodni, zaczyna przychodzić do zdrowia. — 15 tegoż m. imieniny młodej Cesarzowej były obchodzone z największą uroczystością. Eskadra Neapolitańska, która odwiozła Cesarzową do Brezylji opuściła 1 Października Rio-Janeiro w powrocie do Europy. Na dwa dni przed wyjściem eskadry pod żagle Cesarz i Cesarzowa JJ. odwiedzili J. K. W. Hrabie d'Aquila na dowodzonej przez niego fregacie.

Londyn 29 Grudnia. Podług gazety Standard P. Henry Stephen Fox nasz poseł w Stanach Zjednoczonych opuści to stanowisko w przyszłym miesiącu i zastąpiony będzie przez P. Richarda Packenham, Ministra Angielskiego w Meksyku.

— Uzbrojenia w Irlandyi nie ustają; donoszą z Athlone że tam ostatnimi dniami przybyło sześć szalup kanonjerskich które będą stały na rzece Shannon.

— Standard pisze: «Nowiny odebrane z Kanady są wcale niezaspokajające. Prócz jednego wszyscy członkowie Ciała prawodawczego usunęli się. Ten wypadek wielkie w Kingston sprawił wrażenie. Przyczyna usunięcia się niewiadoma; P. Lafontaine, głowa partii francuskiej w Kanadzie i jego zwolennicy pozostali wiernymi wielkorządcy, sirowi C. Metcalfe. Jeżeli ten ostatni nie rozwinie całej energii w niniejszych okolicznościach, Kanada wpadnie znowu w okropności bezrządu.

— Xiądz Provencher, biskup Juliopolitański, przybył do Montréal 8 Listopada. Przyszłą wiosną wyjedzie na misję apostolską nad Rzekę Czerwoną; do pomocy bierze z sobą dwóch kapłanów z diecezji katolickiej Quebecu. Cztery zakonnice reguły sióstr Szarych z Montréal tamże się udadzą w celu założenia zgromadzenia swojej reguły. Opuścić tym sposobem bogate i ludne miasto dla przeniesienia się pomiędzy dzikich o 500 mil od Montréal, bez innej opieki jak Opatrzność, jest czynem odwagi i poświęcenia się godnym pierwszych wieków chrześcijaństwa.

— Rodzina indyan Ameryki północnej z plemienia Odjibheway, przybyła tu od kilku tygodni, była przedstawiona 21 Grudnia Królowej w pałacu Windsor w obecności całego Dworu, przez sławnego podróżnika P. Catlin. Głowa rodziny złożonej ze czterech mężczyzn i trzech kobiet miał w swoim języku mowę, którą P. Catlin tłumaczył i która wyrażała oświadczenia wierności jego plemienia dla Królowej Jmci i radości z Jej oglądania. Następnie indyanie ci wykonali rozmaite tańce narodowe, które ściągnęły powszechną uwagę.

INDYJ Wschodnie. Odebrano przez Alexandryą pocztę z Azyi środkowej z nowinami niemałej wagi. Dost-Mo-

ammed-Chan został zabity z rozkazu Chana Bochary, który przybiera tytuł Władcy Wiernych.—Król Gwalioru został również zamordowany.

Berlin 1 Stycznia. Król Jmci Pruski przywrócił w zupełności najstarszy z orderów Pruskiego Królewskiego Domu, Stowarzyszenie orderu Łabędzia (Schwannen orden.) ustanowione przed 400 laty przez Kurfirsta Fryderyka II. Order ten ma na celu Dobroczynność i pierwszym jego aktem będzie założenie w Berlinie centralnego Domu dla posługi chorym i kalekom po wielkich szpitalach tej stolicy. Znaki orderu noszone nie będą i tylko złote orderowe łańcuchy będą dawane osobom panującym i innym znakomitym członkom stowarzyszenia. Do Związku tego przyjmowane będą osoby płci obojej, obowiązane wypełniać przepisy statutu. Wielkie Mistrzostwo przyjęli na się Król i Królowa JJ.

HISZPANJA. Madryt 22 Grudnia. Od kilku dni P. Olozaga zniknął z Madrytu; tymczasem list z Talavery pod d. 18 b. m. donosi że były Minister spotkany był na granicy Portugalii przebiegający się w towarzystwie dwóch innych osób do tego kraju.

Przedwczora złożone było Królowej poselstwo uchwalone przez Izby 17 b. m. z powodu ostatnich wypadków w pałacu. Na czele Deputacyi miał mowę P. Martinez de la Rosa.

Od ostatnich posiedzeń izb na których Prezes Gabinetu P. Gonzales Bravo nie był obecnym, nigdzie niewidziano ani jego samego ani żadnego aktu z jego podpisem, co zdaje się potwierdzać pogłoskę że P. Gonzales miał pojedynek z generałem Serrano i odebrał ciężką ranę.

Podług korespondencyj z Madrytu odkryto tam niebezpieczny i szeroko rozgałęziony spisec przeciw obecnemu stanowi rzeczy, do którego należy niemało deputowanych z opozycyi. Emisaryusze spisku tego rozesłani są na wszystkie strony po prowincjach dla podburzania umysłów. Rozsiewają oni wieści że Rząd obecny zamierza znieść Konstytucyą i wydać Królowę za syna Don Carlosa. Rząd przedsięwzięty czynne środki dla zachowania spokojności w kraju i w tym celu organizują się cztery korpusy wojsk w północnych i południowych prowincjach pod rozkazami generała Concha.

— Gazeta urzędowa wręcz zaprzecza rozsianym przez inne gazety wieściom o zmianie Gabinetu.

Wiedeń 18 Grudnia. Hrabia Jenison Walworth Minister Bawarski przy naszym Dworze na uroczystym posłuchaniu złożył Cesarzowi list swojego Monarchy zawierający zgodzenie się Króla Jmci Bawarskiego na małżeństwo J. K. W. Xiężniczki Hildegardy z J. C. W. Arcyksięciem Albertem. W przyszłym miesiącu Wysoki Oblubieniec z Arcyksięciem Ojcem swoim udadzą się do Munich.

Triest 19 Grudnia. Donoszą z Raguzy że Władysław Montenegro nowym traktatem stwierdził pokój zawarty z paszą Hercogowiny. Zkład inąd układy z paszą Scutari zostały zerwane.

W przeszłym miesiącu mieszkańcy miasta Skodra w Albanii tureckiej zabrawszy się na trzydzieści batów uzbrojonych w działa napadli na wyspy Wranina i Lesendria, położone u północnego brzegu jeziora Scutari, zdobyli je wstępny bojem i obwarowali tak, że Montenegrini zaniechali nawet zamiaru przynajmniej u teraz, odbierania ich na powrót. Wyspy te ze znacznego na nich połowu ryb stanowią znaczne źródło dochodów Władcy.

NAJPOŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

Londyn 30 Grudnia. Odebrano przez gońca nadzwyczajnego z Indyj, wiadomości z Kantonu w Chinach po 7 Października. Cesarz Chiński ostatecznie zatwierdził nowy traktat o taryfie handlowej z Anglią i sir Henry Pottinger z Hong-Kong udał się do Bocca Tigris dla podpisania taryfy wspólnie z komisarzem Cesarskim—Ustanowiona jest stała miesięczna komunikacja między Londynem a Victoria, stolicą wyspy Hong-Kong i portami Chińskimi nowoodkrytymi dla handlu. Do tych portów są już mianowani komisarze angielscy i pierwszy okręt który opuści Londyn 1 Stycznia, *Mary Bonnalysne*, odwiezie ich do Chin.

— Z New Castle donoszą o projekcie zrobienia tunelu pod rzeką Tyne; ten tunnell tym się będzie różnił od ukończonego pod Tamizą że będzie z jednej ogromnej rury żelaznej, która przeprowadzona zostanie pod dnem rzeki.

Paryż 31 Grudnia. Wczora i wczora izba Deputowanych wybierała swoich Vice-prezydentów i Sekretarzy; wszyscy obrani zostali ci sami którzy już byli na przeszłej sessyi, tak iż Vice-prezydentami są znowu PP. Bignon, Debelleyne, Lepelletier d'Aulnay i de Salvandy—Mianowanie biur izby jest zwykle pierwszą próbą sił Gabinetu i opozycji; w niniejszym razie wypadek był dość pomyślny dla Ministrów; na 18 mianowaniach 10 jest z ich stronnictwa.

HISZPANJA. Madryt 24 Grudnia. Z pewnością dziś wiadomo że P. Olozaga znajduje się w Portugalii. — Ministrowie byli z wizytą u infanta Don Francisco a Paulo i małżonki Jego Dony Luizy - Carloty. Synowie JJ. KK. WW. Infanci Don Henrique i Don Francisco d'Assize zostali awansowani przez Królowę: pierwszy na lejtnanta w marynarce, a ostatni na pułkownika z szefa szwadronu. — Z powodu artykułu obelżywego dla Królowej Maryi Krystyny w gazecie *Eco del Comercio* oficerowie załogi Madrytskiej w liczbie dwudziestu wdarli się do biur tej gazety, połamali prasy i zbili pracujących tam drukarzy; taż banda udała się potem do drukarni gazety *Tarentula* gdzie podobnież popełniła bezprawia. To dało powód do nader żywych rozpraw w kortezach 23 b. m. Na zapytanie co Rząd myśli przedsięwziąć względem winnych tego czynu, Prezydent

Rady P. Bravo, nie dał stanowczej odpowiedzi. — Podług listów z Londynu Ex-Regent Espartero czyni przygotowania do wyjazdu; słychać iż ma stałe zamieszkać w Bruxelli.

Nowy-York, 8 Grudnia. 4 bież. m. Posiedzenia Kongressu zostały otwarte; poselstwo Prezydenta Stanów P. Tyler czytane przy tej okoliczności jest przedmiotem żywych sporów między dziennikami angielskimi. (Zdany z tego aktu sprawę w następnych numerach.)

Indye Niderlandskie. List z Jawy pod d. 5 Kwietnia donosi że w zeszłym Styczniu trzęsienie ziemi, straszliwsze jeszcze od tego które nawiedziło Gwadelupę, dało się uczuć na małej wyspie Pulo-Nias, zależącej od Sumatry i zamieszkananej przez ludność Holenderską. Wyspa ta jest niejako przewrócona przez tę okropną rewolucyą natury; wszystkie mieszkania zniszczone, góry obalone; na całej przestrzeni otwały się niezgłębione przepaści; mnóstwo ludzi zginęło; pozostali przenieśli się na Jawę.

(*Journ. de S. P. Psz. Połn.*)

OD WYDAWCY.

Kilka przydłuższych artykułów, w tej liczbie dokończenie pisma o pracach krytycznych P. Bomby, dla krótkości czasu i obfitaści materyałów musiały być odłożone do następnego roku.

Mamy przyjemną nowość do udzielenia naszym czytelnikom. Pani Eleonora Sztjerner, autorka kilku powieści tak słusznie cenionych przez Publiczność, raczyła ofiarować do Tygodnika nowonapisaną powieść «CZARNE OCZY.» Możemy zapewnić że w świeżości pomysłu, doskonałości obrobienia i w pałającym interesie ten nowy płód pierwszorzędnego talentu w niczem nieustępuje dawniej znanym.

Drukowanie «Czarnych Oczu» rozpocznie się w pierwszych numerach Tygodnika na rok 1844.

Wydawca przed niejakim czasem zapowiedział że w końcu każdego miesiąca będzie wyliczał artykuły mu nadsyłane które nie mogą być umieszczone; ale wkrótce potem odebrał kilka listów od autorów artykułów z prośbą o nieczynienie żadnej wzmianki. Na ten więc raz nieumieszcza takiego spisu, uznając go wszakże za potrzebny, prosi nadsyłających mu pisma do Tygodnika iżby obok tego wyrazili czy życzą sobie lub nie, być uwiadomieni drogą tego pisma o ich umieszczeniu lub przeciwnie.

Pierwszy numer Tygodnika na rok 1844 wyjdzie w przyszły Wtorek, 4 Stycznia.

KONIEC ROKU 14, CZĘŚCI XXVIII.

Печатать позволяется: С.-Петербургъ. 30-го Декабря 1843. П. Гаевскій.

W Drukarni Wojennej.

